

БҮРЯДАЙ ҮНЭД

СОВЕТСКОЕ СОЮЗНОЕ КОММУНИСТИЧЕСКОЕ ПАРТИИ БҮРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной 21-нээ гарана № 129 (14851) 1978 оной юниин 3, суббото Сэн 2 мүнэг.

„1978 ондо тарья хурялгын ба тэжээл бэлдэхлгын үед ажалаа журам гуримтайгаар эмхидхэлгые хангаха, тарья хурялгые гээлтэгүйгөөр үнгэргэх, шухала хэрэгтэй тэжээл бэлдэх, орооно тарья, хүдөө ажахын бусад продуктуудые гүрэнд худалдаха түсэбөө дүүргэх, үлүүэн дүүргэх талаар, мүн 1978—1979 онуудай туршада малай үбэлжэлгые амжалтайгаар үнгэргэх бүхы хэмжээнүүдые абаха гэжэ этигэжэ байханаа КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрүүдэй Совет тодорхойло.

(КПСС-эй Центральна Комитетэй, СССР-эй Министрүүдэй Советэй Тогтоолшоо).

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТЭ, СССР-эй МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

1978 ондо ургаса хурялгые, хүдөө ажахын продуктуудые болон тэжээл бэлдэхлгые хангаха ба 1978—1979 онуудай малай үбэлжэлгые амжалтайгаар үнгэргэх нэмэлт хэмжээнүүдэй Комитет болон СССР-эй Министрүүдэй Совет баталан абаба.

Хурялгын богино, гээлтэгүйгөөр, амжалтайгаар үнгэргэх, тарья болон газар ажахы бусад продуктуудые бэлдэхлгые тэжээл бэлдэхлгые ба үлүүэн дүүргэхлгые хангаха, хайнаар ажаха хэрэгые хангаха, мал ажалые болон хурялгын үбэлжэлгые хангаха, хүдэмэри-болон алба хаагшадай малые хангахаар шаартай бүдүүн болон тэжээл бэлдэхлгые хангаха болгохо, колхоз, бүхэндэ тэжээл бэлдэхлгые амжалтайгаар үнгэргэх талаар бэлдэхлгые, мүн орооно болор соонь ажахыда хурялгын техник, трактор, трактор болон тэжээл бэлдэхлгые, ажал ба тэжээл бэлдэхлгые оньожоруулагдамал бригаданууд болон эвэнуудта наалгажа, тэднине баян ургаса абахада хэрэгтэй техникээр ба үтгэжүүлгүүдээр хангаха: — бүдүүн тэжээл бэлдэхлгые зуураа, тэрнине нэгэн доор малай үбэлжэлгые газарнуудта зөөхө хүдэлмэриние эмхидхэх. Тингэе малай үбэлжэлгын эхилтэр мал ажалай фермнүүдтэ тэжээл зөөхө хүдэлмэриние гол түнээ дүүргэх, мүн тэжээлгые түймэрлөө, хулгайлаха хамгаалха талаар хэрэгтэй бүхы хэмжээнүүдые абаха; — 1978 оной нообрин 1 хүрэтэр үбэлжэлгэдэ орохо бүхы малые ветеринарна талаар шалгаха үзэхэ, малай үбэлжэлгын сараха ветеринарно-профилактическа бүхы зүйлэй хэмжээнүүдые бэлдэхлгые; — Хэдэ хэдэн область, хизаар болон республикануудта техник бэлдэхлгые хүдэлмэриние эмхидхүүгөөр, ааллар ябууланхай ушарлаа жэл бүри ургаса хурялгата болон тэжээл бэлдэхлгэдэ нийлээ олон машинануудай хэрэглэгдүй үлээгч байхы тэмдэглээ. КПСС-эй ЦК болон СССР-эй Ми-

нистрүүдэй Совет техникэ занабарилха хүдэлмэриние хурдалдаха тодорхой хэмжээнүүдые абахынь партиина, совет болон хүдөө ажахын оргоноудта дуралдаха байна. Хүдөө ажахын ургамалнуудые хурялахаа, тэжээл бэлдэхлгын эхилгээ урид хоёр долоон хоногто оройтуулангүй бүхы ажахынуудта тракторнуудые, комбайнуудые, жаткаруудые, үбнэй косилкануудые болон ургаса хурялгын бусад машинануудые, орооно хатааха түхээрлэгүүдые, орооно сабарлэхэ машинануудые, транспортна хэрэгсэлнүүдые, тэршэлэн техникиске туһаламжа хүрлэхэ байр болон нүүдэл пунктнуудые бүрин хүсэд болгохо, тинхээд гол анхараала занабарилгын шанарта хандуулжа, диспетчерск холбоо ёһотой хайнаар хүдэлгээ, малай байрануудые, тэжээл цехуудые, складуудые, силосы болон сенаж дахаа байрануудые юумэ хатааха пунктнуудые болон тэрнэй түхээрлэгүүдые сар соонь бэлдэх хэмжээнүүдые абаха.

Колхоз болон совхозуудта ургаса хурялгын болон тэжээл бэлдэхлгын хүдэлмэриние эмхидхэх түрүү дүй дүршэл үргэвэр нэбтэрүүлжэ арга олгохо, ургаса хурялгын болон транспортна агрегадуудые шадабаритай бэрхэ механизаторнуудай хангаха дуралдаха. Ургаса хурялгата дээрэ хүдлэхэ хүдэлмэринидэй дунда хүдэлмэрин хайн шанартайгаар хэжэ, ажалай бүтээлгын эгзэн дүлэ хэмжээ туһалаа, хурялгын машинануудай техникиске арга боломжонудые гүйсэд дүүрэн хэрэгсэлгын түлөө социалист мурсыоо үргэвэр дэлгэрүүлжэ. Заабол харууланжа гэжэ бээдэ даалга абahan техникиске харууланхайн тула гол пунктнуудые болон баазануудые таһалгарягүй хү-

дэлгэхэ хэрэгые эмхидхэхэ эрилтэ Тракторна болон хүдөө ажахын машина бүтээлгын министрствэдэ, Авто-мобильна промышленностин болон машина бүтээдэг бусад министрствэнүүдтэ табигдаа. Гарһаа гарахан хурялгын техникиске тэрэ дорно хэргэн хүдэлгын тула тэдэ пунктнуудые болон баазануудые хэрэгтэй соонь абаха частнуудаар, үзэлнүүд болон агрегадуудаар хангаха.

Мүн таримал ногоонуудай, хэрэрин сабаллангай бүхы талмай дээрэ, тэршэлэн ногооний урган жалта жаамын, уһа голый захархи газарта, ойн соорхойнуудта, харгын захархи газарта болон бусад үчэгтүүдта тэжээл бэлдэхлгые хүдэлмэриние сар соонь үнгэргэхэ, саахарай сөөктын, хартаахын эш набын, орогдой элээнэй үлөөдлгые, тэрэ мэтэ хооломо, махини, эвэ хоолой промышленностин болон нитын эвэ хоолой үлөөдлгые тэжээлдэ хүсэдээр хэрэглэхэ тушаа анхарал хандуулагдаа. Холын бэлдэхлгидэ үхдэгдэг мал ажалтай районнуудта үбэлэй бэлдэхлгые хэрэглэхэ нөөсэ тэжээл бэлдэхлгые ба бин болгохо талаар хэрэгтэй бүхы хэмжээнүүдые абаха.

Совхозууд холбол колхозуудта барилга-хабарсалгын хүдэлмэрин хэлэг союзна республикануудай Министрүүдэй Советүүдтэ, СССР-эй Хүдөөгэй барилгын министрствэдэ, Союзсельхозтехникэдэ болон бусад министрствэнүүд болон албан зургаануудта 1978 оной түсэбэй ёһоор бүтээгдэх малай байрануудые ба тэжээл цехуудые барилга ба ашгаллага оруулалгы түүргэдэхэ шухала хэмжээнүүдые абаха, тэднине 1978 оной нообрһаа оройтуулангай ашгаллага тушааха, ашгаллага оруулалга барилгануудта хэрэгтэй технологи-

ческа болон бусад түхээрлэгүүдые хүсэд дүүрэн үгэхэ даалгавари хүргэгдөө. Союзсельхозтехникэ болон Министрүүдэй Совет колхоз, совхозуудта тэжээл бутаргаха ба буйлуулаха машинануудые, мал ажалай техникиске занабарилха, техникиске талаар харууланхай хүдэлмэриние үргэдэхэ. Сельхозтехникын районнуудай нэгдэлнүүдтэ хэлгээд үгэхэ үзэлнүүд, агрегадууд болон хүсэд комплекнтэ машинанууд болон малай фермын түхээрлэгүүдэй фонд бин болгохоор дуралдаха. Малай, шубуунгай үзэлгэдэ олоороо орогдо болор хүрэтэр августын 1-нээ оройтуулангай маха буйлуудай предпринимүүдые, шубуунгай комбинадуудые — 1978 оной юниин 1-нээ оройтуулангай занабарилха ба бэлдэхлгые хүдэлмэриние дүүргэхэ, эл предпринимүүдые мэргэжэл шадабаритай хүдэлмэринидээр хүсэдүүлжэ, мыханай комбинадуудые болон шубуунгай комбинадуудые адуула мал, шубуу болон кролигуудые тушаан абахын үзэлн буйлуулалгы наадгүйгөөр ябуулаха, хүдэлмэриние эмхидхэхэ, мүн тушаан абahan малайгаа, шубуунгай амидын шгүнгүүдые алдахагүй хэмжээ абаха эрилтэ СССР-эй Мыханай болон нүүнэй промышленностин министрствэдэ табигдаа.

«Трансельхозтехникын» предпринимүүдэй транспортна автоколлоннуудые 1978 оной ургаса хурялгата бэлдэхлгые хангаха, ашаа зөөдэг автомобильнуудые нэгэ автомобильда хоёр жоолошоон хүртэхөөр жоолошоолоор хангаха хэрэг союзна республикануудай Министрүүдэй Советүүдтэ ба Союзсельхозтехникэдэ даалгагдаа.

Хүдөө ажахыда машина, түхээрлэгүүдые болон запар частнуудые бүтээгч гаргадаг предпринимүүд болон эмхи зургаануудта металлпрокат, сорго, материалуудые түрүүшын ээлжидэ үгэжэ байхаар тогтоогдоо.

Автогаторна паркнуудай хүдэлмэриние наадгүйгөөр ябуулахаар 1978 оной ургаса хурялгын эхилтэр түлиш болон тоһодолгын зүйлнүүдые нөөжэ абахаар союзна республикануудай Министрүүдэй Советүүдтэ, СССР-эй Хүдөө ажахын министрствэдэ, СССР-эй Мелиорацин болон уһанай

ажахын министрствэдэ болон Союзсельхозтехникэдэ дуралдаха. Мүн эдэнэр ажахынуудта нефтепродуктуудай хөр зүбөөр хэрэглэгдэжэ, хадагалагдажа байханай хойноһоо нягта хиналта табижа, тэрнине ондоо тэжээл гаргалха ушар тохоболдуулахгүй, мүн хэрэглэгдэг нормын ёһоор тулоор харалагдахан болор зооһоо урид бүтэн гаргажа, эльгээхээр даалгагдаа.

Колхоз болон совхозуудта, СССР-эй Мелиорацин болон уһанай ажахын министрствэнүүд болон органицинуудта, СССР-эй Бэлдэхлэй министрствын, Мал ажалай болон тэжээл үйлдэбрилгын машина бүтээлгын министрствын, СССР-эй Эвэ хоолой промышленностин министрствын, Центросоюз болон Союзсельхозтехникын предпринимүүд болон органицинуудта машинанууд, түхээрлэгүүд, нефтепродуктууд запар частнууд ургаса хамгаалха химическе зүйлнүүд, резинотехникиске зүйлнүүд, элктротехникиске хэрэгсэлнүүд, мөөрнүүд, метизүүд, металл болон бусад материалууд нэмэжэ үгэхэ боллоо.

Хүдөө ажахыда машина, түхээрлэгүүдые болон запар частнуудые бүтээгч гаргадаг предпринимүүд болон эмхи зургаануудта металлпрокат, сорго, материалуудые түрүүшын ээлжидэ үгэжэ байхаар тогтоогдоо. Автогаторна паркнуудай хүдэлмэриние наадгүйгөөр ябуулахаар 1978 оной ургаса хурялгын эхилтэр түлиш болон тоһодолгын зүйлнүүдые нөөжэ абахаар союзна республикануудай Министрүүдэй Советүүдтэ, СССР-эй Хүдөө ажахын министрствэдэ, СССР-эй Мелиорацин болон уһанай

СОВЕТ ПАРТИИНО-ПРАВИТЕЛЬСТВЕННА ДЕЛЕГАЦИ СЛОВАКИИ КОММУНИСТИЧЕСКОЕ ПАРТИИ БА СЛОВАКИИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЕ ПАРТИИ ХУТЭЛБЭРИЛЭГШЭДТЭЙ ХӨӨРЭЛДЭБЭ

1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

КПСС-эй обкомдо, Бурядай АССР-эй Министрүүдэй Советтэ 1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

1978 ОНОЙ ЗУНАЙ БЭЛШЭЭРИН ҮЕДЭ МАЛ ХАРУУАЛАЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХ ТАЛААР ЯРУУНЫН СОВХОЗСЫ МАЛШАДАЙ СОЦИАЛИСТ УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

ВЕНОГУУДЫЕ ТАБИГА

ВЕНОГУУДЫЕ ТАБИГА

ВЕНОГУУДЫЕ ТАБИГА

ВЕНОГУУДЫЕ ТАБИГА

ВЕНОГУУДЫЕ ТАБИГА

ВЕНОГУУДЫЕ ТАБИГА

ПРАГА БУСАЖА ЕРЭЭ

ПРАГА БУСАЖА ЕРЭЭ

ПРАГА БУСАЖА ЕРЭЭ

ПРАГА БУСАЖА ЕРЭЭ

ПРАГА БУСАЖА ЕРЭЭ

ПРАГА БУСАЖА ЕРЭЭ

АХА ДҮҮГЭЙ, ҮНЭВ ЗҮРХЭНЭЙ ОРШОН БАЙДАЛДА

РАТИСЛАВА, июнийн (ТАСС), Словакийн Коммунистийн Централна Комитет, Словакийн Национальн Совет болон Словакийн Социалист Республикын мүнөөдөр ЦК-ийн Генеральн секретарь, СССР-эй Вер...

ховно Советий Президиумий Түрүүлэгч Л. Н. Брежнев түрүүтэй совет партийн правительствона делегациян хүндлэлдэй сайлалга эмхидгэлэ.

үдэшжэ ябаа тушаалта нюурнууд, Словакийн Социалист Республикын хүтэлбэрилэгшдэй баба.

Хяагтын райондо үнгэрэн Буряадай АССР-эй литература, искусствын байндар нийтн ба политическэ ехэ удах шанартай үйлэ хэрэг болобо.

уран бүтээлш энэ нотогта түрэлэн, эндхи нарин дархашуульс нажаалдан, хурагч эхилэн намтартай юм.

хүхэр И. ЛЕНАРТЫН хэлээн үгэ

мүнөө манай аха дүү Коммунист партинуудыс, манай социалист оронуудыс толгойло байлалдантай бидэ үнэн зүрхэнхөө баясанбади.

Советскэ Союз хэтэдэ манай талад шууд бата, маанадтай суг хамта байхан юм. Эсэгэ ороноо хамгаалган Агууехэ дайны жэлүүдтэ совет арадудай гаргалан баатаршалга хадаа чөлөө хослово арадта этигэл тайдари түрүүдэй байгаа, тэрэнь манай оронисе сүүлгэһэнэй эсэгтэ бодото дээрээ бэсүлэгдэһэн юм.

Хяагтын райондо үнгэрэн Буряадай АССР-эй литература, искусствын байндар нийтн ба политическэ ехэ удах шанартай үйлэ хэрэг болобо.

уран бүтээлш энэ нотогта түрэлэн, эндхи нарин дархашуульс нажаалдан, хурагч эхилэн намтартай юм.

ОЛОНОЙ ЗОРИГ БАДАРУУЛАН...

Тиммэ выставкундү районной олоной һууринуудта эмхидхэгдэ юм. РСФСР-эй ардын уран зурааша Тимин Александр Ивановичтай нэгэ тиммэ выставкын зал соо хөөрлөгдөж байхадманай.

Тиммэ выставкундү районной олоной һууринуудта эмхидхэгдэ юм. РСФСР-эй ардын уран зурааша Тимин Александр Ивановичтай нэгэ тиммэ выставкын зал соо хөөрлөгдөж байхадманай.

Ехэ-Нугынхидта оперно дуушад маргуулаа. РСФСР-эй габыата артист Дугаржаб Дашиев Хяагта тухай дуу дуулажа, нэрмөө алыга ташалгада хүртэбэ.

Уран зохиолшодой номуудыс эртэннээр магазиннууднаа абажархинхан хүндү И. Калашниковыс, С. Цыреновичевыс, М. Самбуевыс, М. Шихановыс үйлэсэево золгод, номой хатабан дээрэ гараа тайхыньс гуйжа байха юм.

хүхэр А. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлээн үгэ

тон олон юумээрээ холбоотой юм. Домогтой дурсгалууд фашизмтай хатуу шалга байлданай хүйтэн шэрүүн жалнуудтэ, аха дүү социалист хоёр гүрэнэй удам уржажа бүри гүнзгийржэ байгаа хани барисанай элдэб шатануудта биденин тэхэрюулнэ.

Удэшжэ ябаа тушаалта нюурнууд, Словакийн Социалист Республикын хүтэлбэрилэгшдэй баба.

Тание ямараар ханганб?

МЯНГА ГАРАН ЗАХИЛ

Сэлэнгын аймагтай Загастайн сомоний Советэй арадай депутатауд хүн зонийгоо айнаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха талаар район дотор һайн дунгүүдыс туйлана.

шэд үнэн сэхээр ажаллажа, тусэбтэ даабарилга үлдүлэн дүргэнэ. Хүдэлмэрээ һайн шанартайгаар бөсүлдү.

Хилын сааналнаа

ХАРДУУ БАЙДАЛ ҺУЛАРУУЛГЫН БА ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ АША ТУҢАДА

СЭЙ ЦК-гай Генеральн секретарь, СССР-эй Верховной Президиумий эгшэ Л. И. Брежнев совет партийн правительствона делегациян ёһоной албанай ЗСР-тэ эрэд байгуур дэлхэй хөбөлзэй, штын дунда мэдэсэлэе тараадаг бүхэ хэрэгтэй гол тэмэнь бай.

үндэһэтэй». «Хамтын тэмсэл, хамтын хэрэг, хамтын үгэ зорилго». «Бата бэхи ба аша үр эхэтэй хани барисана» гэгэн гаршагуд дор толино.

Бултадаа үгээс ойлголсожо, бусад гүрэнүдтэй хэлсээ баталжа, бүхэ түхэдэй буу зэбсэгүүдыс хизаарлаха иухала гэжэ Л. И. Брежнев Прюдага хэлэс гээд Парижтай «Ошангте» батална.

ЛИТОВСКО ССР. Вильнюсий «Литовбыхим» гэжэ үйлдэбэрин нэгдэлдэ автотомобилин шэрэ бүри ялагар гоё болгоо лак бүтээгдэжэ захалба.

шэд үнэн сэхээр ажаллажа, тусэбтэ даабарилга үлдүлэн дүргэнэ. Хүдэлмэрээ һайн шанартайгаар бөсүлдү.

ТАСС-ай фотохронико.

«ДЖАНГАР» — ХАЛЬМАГ УЛЬГЭР

1978 ОНОЙ майн 17—19-нэй удэрнүүдтэ Хальмагай АССР-эй нийслэл Элисте хотод «Джангар» болон түүрэг-монгол ардуудай ulyгэр зохёолд асуудалнууд гэж нэрлэгдэн бүхэсоюзна конференци болобо. Тэрэ конференци хадаа СССР-эй Наукуудай академин литература болон хэлэнэй таһагай дэргэдхи аман зохёол шуудалха науча соведэй, А. М. Горькин нэрэмжэтэ Дэлхэйн литературын институтууд, Хальмагай хэлэ, бэшгэй болон түүхын эрдэм-шэнжэлгын институтууд үүсхэлээр зарлагдан байна.

Москва, Ленинград хотонууд, Дунда Азийн союзнай республиканууд, Уралай, Сибирин, Алас-Дурин автономит республиканууд, областнууд, наа ошонон айшад, хальмаг эрдэмтэд, республикын олонингын түдөлгөшд конференци худалмариде баазада. Жэшэе, сүүтэ эрдэмтэд: СССР-эй Наукуудай академин гешүүн-корреспондент И. Н. Боголюбов, хэлэ, бэшгэй эрдэмэй доктор Б. Н. Путилов, хэлэ, бэшгэй эрдэмэй доктор Г. И. Михайлов, хэлэ, бэшгэй эрдэмэй доктор Р. Бердибаев болон бусад хальмаг эрдэмтэд байна.

Уригдажа ошонон айшад дунда Бурядай АССР-эй түдөлгөшд байгаа. Хэлэ, бэшгэй эрдэмэй кандидад М. И. Тулоховон, Ш. Н. Р. Цыденжапов, исукуство шэнжэлгын эрдэмэй кандидат Д. С. Дугаров, мүн эдэ мүнүүдэй автор манай делегацин бүридэлдэ орожо ошоо. Хэлэ, бэшгэй эрдэмэй доктор Ц. Б. Цыдендамбаев манай делегацие толгойлон байна.

КПСС-эй ЦК-гай гашүүндэ кандидат, КПСС-эй Хальмагай обкомой нэгдэх секретаар Б. Б. Гордовников конференци нээж, оролто үгэ хэлэ. Тодорхойнон, сэдхэл худалгае үгэ соого нүхэр Гордовников Хальмагай республикын хүүлэй үеын туйланууд тухай, эрдэм соёл хүүжэлтэ тухай сугларашадта хөөрөжэ үгэһэн байна. Тинхэдэ 1940 ондо «Джангар» гэжэ хальмаг ulyгэрэй мүн-

нинград) «Эпическэ дуушад исукустын адирхуу шэнжэ шаһары шэнжэлэн, үзэлгын мүнөөдэрэй асуудалнууд», хэлэ, бэшгэй эрдэмэй доктор Р. Бердибаев (Алма-Ата) «Түүрэг-монгол ардуудай эпическэ ёһо заншалай гуримда ulyгэршадэй үүргэ, хэлэ, бэшгэй эрдэмэй доктор Д. А. Павлов (Элиста) «Джангар» болон хальмаг бэшгэй хэлэнэй хүүжэлтэ, түүхын эрдэмэй доктор У. Э. Эрднеев (Элиста) «Джангар» гүн удхын болон түүхын асуудалнууд», мүн бусад нүхэд элдхэл-нүүдэ хэбэ.

Конференцин түүрүүхын үдэрэй тугасхэдэ Хальмагай АССР-эй ардад поэт, РСФСР-эй гүрэнэй шангай лауреат Давид Кугультинов үгэ хэлэжэ, уран шүлэгүүдэ уншаа.

Конференцин хоёрдох үдэр гурбан секцин бүрэлдэнүүд болоо. Нэгдэх секцин «Джангар» болон эпосэй уран шүлэг шэнжэлгын асуудалнууд гэжэ нэрлэгдэн байна. Тэрэнэй худалмарине А. Ш. Кичиков хулалбарилд юм. Тимэһээ «Джангар» шэнжэлгын үзэх талар юун хэлдэб гэжэ нүхэр Кичиков мэдээһэн байна. Хальмаг ulyгэр «Джангар» гэжэ шэнжэлгэдэ хийлээр үнэнэй юм. Тэрэн тухай академикүүд Б. Я. Владимирцов, С. А. Козин болон бусад эрдэмтэдэй бэлхэн юумэ нүүд би. 1940 ондо А. М. Горькин үүсхэлээр «Джангар» арбан хоёр дуун ород хэлэн дээр оршуулагдаа һэн. Мэдээж совет поэт Семен Липкин оршуулгынь эрдэмтэд түүхэн үзэхэдэ, ulyгэр соо хэлэгдэн савые тодорхойлоло болоо гэжэ тэрэ онголон тэмдэглэһэн байна. ulyгэр соогий хадаа эпическэ саг мүн.

Юуб гэхэдэ, ulyгэрнүүд соо ямар нэгэ эпическэ дайда тухай хэлэгдэдэг ха юм. Тимэһээ ulyгэр соо хэлэгдэн савые үдэр хоногоор, һара жэлээр хэмжэжин аргагүй. Социально-түүхын талаар обществын удаанаар хүүжэлэнэй ушарһаа ulyгэрнүүд соогий саг тимэ орбо болошоо гэгэн тобшоолол элдхэлшэ хээ.

Мүн тус секци дээр эдэ мүнүүдэй автор «Ононой хамнигадэй эпическэ зохёолнууд тухай» гэгэн элдхэл хэлэн байна. Бурядуудай онсо бүлэг болохо хамнигад хадаа анхан сагта Монголгоо гаранан, эпическэ зохёолнуудай өөрын жасатай юм. Монгол хэлтэ ардуудай аман зохёолуудһаа абган зурган ulyгэрэе бидэ харааби. Тэдэ ulyгэрнүүд Шэтин областин Хэрын районы ононой хамнигадһаа бэшгэдэн байгаа. Тэдэнэр олон шэнжэ шаһараара монгол ulyгэрнүүдэ адирхуу.

Хоёрдох секцинь хэлэ, бэшгэй эрдэмэй доктор Б. Н. Путилов хулалбарилдэ. Тэрэ секци дээр манай худалмарине А. Ш. Кичиков хулалбарилдэ. Тус секцин 19 элдхэлшэдэ дунда М. И. Тулоховон (Улаан-Удэ) «Ульгэрэй эпическэ дэлхэе тодорхойлхын тула» гэгэн элдхэл хээ. Эпическэ дэлхэйн эгээл шуухала зүйл гэхэдэ, ulyгэр соо хэлэгдэн савые тодорхойлоло болоо гэжэ тэрэ онголон тэмдэглэһэн байна. ulyгэр соогий хадаа эпическэ саг мүн.

«Джангар» болон эпосые шэнжэлгын хэлэ, бэшгэй асуудалнууд» гэжэ нэрлэгдэн гурбадах секцие хэлэ, бэшгэй эрдэмэй доктор-дунда Ц. Б. Цыдендамбаев, Д. А. Павлов гэгшэд хулалбарилдэ. Тэрэ секцид мүн лэ һонирхолтой олон элдхэл шагнагдаа. Тэдэнэй дунда манай Ц. Б. Цыдендамбаев «Гэсэр» болон «Джангар» гэжэ эпосүүдэй хэлхүүдэе асуудал шэнжэлгэ» гэгэн элдхэл хээ. Элдхэлшэ «Гэсэр» болон «Джангар» хэлэн тушаа эхэ һонин ажагалтанууды хэлэн байна.

«Джангар» хэлэнэй зарим баримтанууды хаража үзэхэдэ, тус эпос XV зуун жэлдэ бин боложо эхлээд, XVII зуун жэлдэ бөө хэвжэ, XVIII зуун жэл болотор мундгилжэе байгаа гэгэн С. А. Козиний һанамжа зүб гэжэ баталла.

Тинхэдэ «Гэсэр» хэлэнэй материалнууды шэнжэлхэдэ, энэ эпос бөөгэй шаһанай түлэг мандалга байха үедэ, зүгээр монгол отогтоной, монгол угсаатанай нэгдэлһээ эртэ бэшгэ гү, али XII зуун жэлдэ урдаха бин болохо хаш гэжэ багсааха арга олоно. «Гэсэр» анха түүрүүхын бүлэг хоёрдох амисхалаа оложо, буряад эпос боложо бүридлэн байгаа хаш. Энэнь бурядуудай ород гүрнэдэ һайн дураараа ороһонохо хойшо гэхэ гү,

Улаан-Удэ хотын ажалшад ulyгэрлээр Комсомольск аралы нээгэдэ зориулагдан һайндэртэ хабаадаха милоно. Энэ спортын олон һорилгонууд ulyгэрлэгдэ, һонирцт нааданууд эмхидхэгдэ гэжэ Улаан-Удын гора ведэй соёлтой таһагы даатша С. Ф. Миронова мэдээһэн.

Барилгашад, шэлэй заводой, мяха консервы комбинатай, «Солдатский» тосхойно клубуудай агиткультивууд «Ородой хуван» гэгэн һайндэрэй концерт Комсомольск арал дээрэ таһаха.

Мяха-консервын, нарин эмбизн комбинатуудай соёл ордуудта зунай агит-тамгайн нээгэдэ зориулагдан һайндэр болохо, хүүгэдэй секторейхид концерт харууд.

«Южын» тосхойно, түмэр замшадэй соёлтой байшгуудта, шэлэй заводой, Серовой нэрэмжэт клубууд залуушудай зугаа наадан, концерт болохо.

Улаан-Удэ хотын ажалшад амаргад, сэнгэдэг эдэ соо литературна үдэш үнгэргэгдэ, Москомтертын агитивууд хабаадаха. Энэһээ гадна хатар танца, ёһо наадан, конкурсууд үнгэргэгдэ.

Хотын ажалшад — городской нэгдэхэ поликлинкын, проектно-сметнэ бюорогой худалмэрилтшэд эпиграфическа музей ошожо хараха юм, — гэжэ Улаан-Удэ хотын аяшлага болон экскурсин бюорогой директор П. А. Серебрякова мэдээһэн.

Энэһээ гадна авиационо заводой, барилга-хабарын 397-дох поедзын, барилгын худалмэри онгоно руула управленин худалмэрилтшэд хото соогун аяншалжа, түхэтэ газарнуудтай танилсаха юм. Мун авиазаводой худалмэрилтшэд «Байкальский прибор» гэжэ баазада ошоно амарха болохой. Тинхэдэ прибор-бурин заводой, «Мехколострой» трестин, «Труд» нагдэлэй худалмэрилшэд Новоселенинск ошодо.

Хотын спортын бааза, стадионууд дээрэ спортын оролто һонилгонууд, мурьсөнүүд үнгэргэгдэ, Бурядай АССР-эй 25 жэлэй ойно үзэмжэт стадион дээр ЛВРЗ-гай цехүүдэй хоорондо ГТО-гой нормо тушаал мурьсөн болохо. Бусад предпритиянуудай стадионууд дээр футболбор республикын түрүү һуур эзэлхэ түлөө мурьсөнүүд үнгэргэгдэ болохой.

«Труд» бүлгэмэй спортын ордодо боксбор республикын түрүү һуур эзэлхэ түлөө наадан мунөөдэр, үгэдэр үнгэргэгдэнэ. Мүн хотын шатарай клубта, «Спорт» бүлгэмэй стадион дээрэ хобууд, басагадэй дун шатарай, һур харбалгаар хотын түрүү һуур эзэлхэ түлөө мурьсөнүүд үнгэргэгдэ юм.

Г. БАДМАЙН

АНАНДЫН ЖАРГАЛ

(Монгол онтохов)

Талада хоёр гэр зэргэлдэ байдаг һэн. Нэгдэнэ үгэ-тэй айлайхи, нүгөөдэнэ байнайхи хуудар һэн. Үгэдээр үгэлүүдтэй байгаа. Угэтын хубуун Ананда, байнайхи хубуун Бүмбэ гэжэ нэрлэгдэ бэлэн.

Анандынгаа ехэ болоходо, тэрэндэ эсэргэ хэлбэ: — Город ошо, яанга ажанууха гэжэ хүнүүдэ һура.

Хүршээ Ананда ороод, намтай яба гэжэ Бүмбэе уриа. Бүмбэ гараа һэжэржэ араса.

— Ваяжахада — жаргал, — гэжэ тэрэ хэлэб.

Ананда город ерээд, түшмэдэй барлаг боложо, заруула. Үдэртөө эзэндэ алба хээд, һуниндөө уншажа, бэшжэ, лимбээр болон шатар наадажа һураба.

Саг үнгэрбэ. Ананда жаргалтай, баяртай гэртэе бусаба.

Гэбшье гэртэнь тэрэниэ гашуудал хүлээжэ байба. Нуража байгаандын, эсэргэн наһанһаа үнгэршэ.

Эсэгын гэртэ хулгайшад байрлашоо.

Ананды тэдэнэр хараад, хэлбэ: — Мүнөөдэр моридые хулгайлаха ошо. Маанадтай ошолдохон, туйлахаш.

Тэдэнэр үүрээр гараба, Ананды абалсаба, Бүмбэ еше ошолдохыень баадаха.

Харгыдаа Ананда лимбээр гаргаад, уйдхартай дуу гүйсэхэдэ: Хулгайшад дуу шагнаад, тэдэнэй нуур шарайн һайжаржа, зөөлөржэ хилбэ.

Тэдэнэр хайшаа яһанһаа мартажархыба.

Тэрэ үүршэ хаанайхидта эрбэ. Харин тэндэн хүнүүд булта уйдхартай яванад. Анандада тэдэнэр хэлбэ: — Манай хаан шатараар наадаха эхэ дуратай юм. Хэн шүүгдэнб, тэрэнэй толгой тана сабадаг. Хаанаймнай шүүгдэхэ ушар гэжэ үшөө байгагүй. Тэрэ бултанһаа эрхимээр шатар наадаг.

Ананда хаанай гэртэ ошоод, хараба. Хүн уйдхартайгаар уйлаха. Харин тэрэнэ Бүмбэ байшаба.

— Мур харгынмай урлашагуйдэб, — гэжэ Бүмбэ болоно. — Арайхан амиды хулгайшагнаа мултарааб.

Харин намайе хүсөөр баадаг, хаантай шатар наадахыени баадаха.

Хаан Бүмбэтай наадажа хилбэ. Бүмбэ нэгэ, хоёр ябад хобэ, гурбадахнаа хээд, шүүгдэнб. Тинхэдэнэ Ананда хэлбэ: — Хаан, намтай наада. Шүүгдэбэлнэй, хоюуланаймнай тархи таһа сабадарай, хэрбөө шүүбэлнэй, минни ямаршье гуйлта дүргрэхш.

Хаан зүбшөөб.

Тэдэнэр наадажа хилбэ. Чашые үнгэрбэй Ананда шүүжэрхыба.

— Намда ганса гуйлта байна, — гэжэ Ананда хэлбэ. — Шинин хаан улсаяй газар дээрэ энэһээ хойшо саазаалга бу хэдгэ.

Хаан үгээд дүргрэхэ улагатай боложо, бүтэдэндэ сохосо.

— Минни хаан улсаяй газар дээрэ энэһээ хойшо саазаалга хорнобо.

— Шин жаргалтайш, — гэжэ Бүмбэ хэлбэ. — Хаанни өөршөө шүүжэрхыбш.

Ананда харюусаа: — Би гурба дахин жаргалтайб. Эсэгынгээ захла дүргрэн жаргалтайб. Ухибүүн наһанһаа ажаллажа һураһан жаргалтайб, минни ажаллай хорото сэдхэлтэниэ һайжаруудгаһан, хажар шэрүүн һанаатаные мухардуудгаһан жаргалтайб.

«Монгол» гэжэ журналһаа Ж. БАДМАЕВ буряадшалба.

Удир мойнойоной эсэглэжэ аруон хаһа. А. МАНТАЕВАИ фототыд.

ОНЫН УГЭНҮҮД

- Унэн ябабал — Үүлэндэ хүрэхш, Худалаар хэлбэл — Холо ошохогүйш.
- Сэхэ хүвэй сэдхэл уужам, Хоро хэбэл, шоро эдихш. Аршангта булгай — уһан һайхан. Ашата ажын — һургаал һайхан.
- Эрвэн эрэхэ наран байха, Элжээлэн эрэхэ түрэ байха.
- Шубуун далажадаг, Хүн ухажадаг.
- Баатарби гээд, бабанһаа, Баабгайтай уулзабал бархирха.
- Эрдэм, ухаан — хэшээлһэ, Эдлэхэ жаргал — зоринһоо.
- Д. ЦЫРЕНЖАПОВ. Байхан дуунай үгэ урхан, Банаамгай хүнэй үгэ хурсаха.
- Д. ЖИМБЕЕВА суглуудба.

ӨӨРӨӨ ӨӨРТӨӨ ДАЙСАН БЭШЭ ҺАА...

Элдэб лизын гэмтэ ябад архинаа болодог гэжэ мэдээжэ. Архи ууһан хүн ордон тоироной хүнүүдтэ аюул хэжэ болодог.

Зүгээр заримдаа хотгуу хүн өөрөө аюулада орожо, хулигануудта сохюулжа, тонуулажа магадгүй.

Жэшэе, 1978 оной майн 18-да Улаан-Удын Октябрьска районы ардад сүүд нэгэ хэргэ хаража үзөө. Сүүдлүүдэгшын һандлай дээрэ залуу хүн — 20 һайагтай Цыденов Э. В. гэгшэ һууба. Тэрэ Хожонгэ нюотагай хүбүү. Өөрынгөө ажалбадалы һайнаар эхилхэ һанаатай. Улаан-Удэ ерһэн юм ха, теуд тэрэ һайн хүсэлһөөн юушье үлөөгүй. Юуб гэхэдэ, хубуун архин арбан гурбан жоолодо аналдажа, буруу харгыгаар ябажа эхилдэ ха юм.

Аюулада ороһон Хабарков Г. Д. гэгшэ өөршөө наһаар Цыденовэй эсэгэ болохоор хүн.

Эдэ хоёр 1978 оной апрелин 1-нэй үдэш гантын ушаралаар уулзашо. Хэн хэниһынь нилээхэн һоноргоо туунууд ябаа.

Цыденов ямар түхэлэй транспорттар аябанһаа мэдэхгүй, шал мяхан хотгуу байгаа. Теуд Хабарковшы тэрэһээд дээрэ бэшэ ябаа. Тингээд лэ автобус соо һууһан хотгуу хубууе «энхэржэ». Хабарков тэбэрхээ хээд тинхэдэнэ Цыденов тэрэниень буруу ойлгожо, сугтаа ябаһан нүхэртээ «хармааншан» гэжэ хэлсээд, Хабарковшые автобусоо буулгаад, эгээл түрүүшынгээ «адис» хүртөөбэ ха. Тингээд үшөө, үшөө.

Хотгуу Хабарков нилээхэн лэ ойлгосо муутай болодо аһанһаа ад. дээрэ дээрэһээ сохюулдаха, бүриһы тоолохо алдажархыба хааб да. Октябрьин 30-жэлий нэрэмжэтэ гудамжа хүрхэхэ гэжэ ябаһан хүн аад, түбэй дэлгүрэй харанхы буланда орошоод, Цыденовтэ сохюулажа байгаа. Цыденов һоноргоо сохюомоной бага гээд, пистолет хээ гэжэ балдэгдэн юумээр буулгажа мэдэбэ.

Нүүдэнэ Хабарков Октя-

Мүрдэгшын тэмдэглэл

- «СУБВОТЫН СПОРТЛОГОЙ» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД
- «Субботын спортлото» майн үнгэргэгдэн 21-дахы тиражад дьэ Спортинва лотерейн главна үлени согсолбо.
- 1-дахы тираж: Табан номер хээ таабагүй. Дүрбэн номер тагшад — 4 түхэриг, гурбан номер тагшан — 9 түхэриг абаха;
- 2-дохы тираж: Табан номер тагшан хунүүд — 50 түхэриг, дүрбэн номер тагшад — 243 түхэриг, гурбан номер хунүүд 7 түхэриг абаха байна.
- «Субботын спортлото» 21-дахы тиражад шүүбэнүүд июнийн 7-хоо июлийн 7 болотор түлэгдэ.
- (ТАСС)
- «СПОРТЛОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2.0й» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД
- «Спортлото» 8 (бокс) 9 (бүхэ барилдан), хунүүдтэ шад — 10 (буер), 13 (уһанай-санан спорт), 25 (туризм), 37 (мэргэн буудалга), 40 (туризм); «Спортлото-2»: 8 (баскетбол), 8 (бокс), хунүүдтэ шад — 17 (уран һайханай гимнастика), 24 (санан спорт), 40 (туризм), 43 (фехтована).
- (ТАСС)
- Редатор Р. Б. ГАРМАЕВ.